

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

**AKCIJSKI PLAN
ZA UNAPRJEĐENJE
ZATVORSKOG SUSTAVA
REPUBLIKE HRVATSKE
OD 2009. do 2014. godine**

Zagreb, lipanj 2009.

INFORMACIJA O AKTUALNOM STANJU U ZATVORSKOM SUSTAVU I SVRHA AKCIJSKOG PLANA

U zatvorskom sustavu Republike Hrvatske evidentno je povećanje broja zatvorenika koje nije praćeno odgovarajućim povećanjem smještajnih kapaciteta, što rezultira prenapučenošću kaznionica i zatvora i teškoćama u ispunjavanju hrvatskih i međunarodnih standarda smještaja, zbog čega su učestale tužbe zatvorenika radi naknade štete pred nacionalnim i Međunarodnim sudom za ljudska prava u Strasbourgu.

Ustavni sud Republike Hrvatske je Odlukom broj: U-III-4182/2008 i U-III-678/2009. od 17. ožujka 2009. godine na temelju članka 31. stavak 4. i 5. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske naložio Vladi Republike Hrvatske da u primjerenom roku, ne duljem od pet godina, prilagodi kapacitete Zatvora u Zagrebu potrebama smještaja osoba lišenih slobode.

Pučki pravobranitelj je nakon obilaska kaznionica i zatvora u godišnjem izvješću o radu za 2008. godinu ustvrdio nedostatak smještajnih kapaciteta za zatvorenike i nedostatan broj službenika kao negativne čimbenike koji utječu na ostvarivanje prava zatvorenika. Omjer službenika osiguranja i ostalog stručnog osoblja u odnosu na zatvorenike opada već godinama te njihov aktualni broj nije dovoljan. Opreme je nedovoljno i zastarjela je.

Svrha Akcijskog plana jest definirati neophodne mjere za unaprjeđenje stanja u zatvorskom sustavu i njegovo usklađivanje s europskim standardima. One uključuju:

- povećanje smještajnih uvjeta zatvorenika,
- novo zapošljavanje,
- osuvremenjivanje i nabava neophodne opreme,
- reorganizacija Uprave za zatvorski sustav radi uspostave sustava probacije.

PLAN AKTIVNOSTI

1. Racionalnije korištenje i prenamjena postojećih kapaciteta
2. Izgradnja novih kapaciteta
 - završetak izgradnje novog objekta u Kaznionici u Glini za 420 zatvorenika. Izgradnja zgrade za prijem posjeta, proširenje kapaciteta kuhinje i blagovaonice za zatvorenike i adaptacija zgrade za zdravstveni odjel u Kaznionici u Glini
 - Izgradnja nove Kaznionice i Zatvora u Šibeniku za oko 1.230 zatvorenika na parceli površine oko 1,000.000 m² u vlasništvu Republike Hrvatske, dodijeljeno Ministarstvu pravosuđa radi izgradnje.
 - Izgradnja dogradnje zgrade Zatvora u Zagrebu za 376 zatvorenika
 - Izgradnja dogradnje zgrade Zatvorske bolnice za 106 zatvorenika
3. Novo zapošljavanje, izobrazba i informatičko povezivanje
4. Nabava opreme
5. Jačanje zakonodavnog okvira i uspostava sustava probacije

povećanje smjestajnih kapaciteta	Rok	osigurano u državnom proračunu za 2009.	Potrebna sredstva					Ukupno 2010. 2014.
			2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	
prenamjena tavanškog prostora i prostora arhive Zatvora u Bjelovaru za smještaj 22 zatvorenika	početak 2009.	obavljeno						
prenamjena 2 sobe u Zatvoru u Puli za smještaj 12 zatvorenika	početak 2009.	obavljeno						
uređenje i opremanje objekta MORH-a u K. u Valturi	početak 2009.	obavljeno						
prenamjena prostora Zatvora u Varaždinu	kraj 2010.	2,150.000 kn	4,000.000 kn					4,000.000 kn
Izmještaj Odgojnog zavoda u Požegi	kraj 2011.		500.000 kn	2,000.000 kn				2,500.000 kn
prenamjena prostora Zatvora u Gospiću-Ljubovo	kraj 2011.		500.000 kn	500.000 kn				1,000.000 kn
uređenje i opremanje 1. kata Zatvora u Zadru	kraj 2011.		3,000.000 kn	2,000.000 kn				5,000.000 kn
izgradnja novog objekta Zatvora u Zagrebu**	kraj 2011.	850.000 kn	30,000.000 kn	73,000.000 kn				103,000.000 kn
uređenje i opremanje objekata Majur 1 i 4 u K. u Valturi	kraj 2012.		600.000 kn	5,000.000 kn	4,400.000 kn			10,000.000 kn
izgradnja novog objekta i adaptacija postojećeg objekta Zatvorske bolnice	kraj 2013.	100.000 kn	5,000.000 kn	15,000.000 kn	15,000.000 kn	10,000.000 kn		45,000.000 kn
izgradnja novog objekata u K. u Glini (zgrada za smještaj, zgrada za posjete, kuhinja i blagovaonica, zgrada za zdravstveni odjel)	kraj 2013.	19,000.000 kn	34,500.000 kn	5,000.000 kn	15,000.000 kn	12,500.000 kn		67,000.000 kn
izgradnja nove Kaznionice i Zatvora u Šibeniku*	kraj 2014.	100.000 kn	10,000.000 kn	15,000.000 kn	100,000.000 kn	400,000.000 kn	211,000.000 kn	736,000.000 kn
ukupno potrebna sredstva			88,100.000 kn	117,500.000 kn	134,400.000 kn	422,500.000 kn	211,000.000 kn	973,500.000 kn

oprema, naoružanje i sredstav tehničke zaštite	Rok	Osigurano u državnom proračunu za 2009.	Potrebna sredstva					Ukupno 2010-2014.
			2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	
RTG uređaj	kraj 2009.	250.000 kn		1.313.000 kn	1.313.000 kn	1.313.000 kn		3.939.000 kn
dugo naoružanje	kraj 2010.		640.000 kn					640.000 kn
službeni psi za detekciju droga	kraj 2010.		250.000 kn					250.000 kn
projektna dokumentacija za video nadzor i sustave ometanja	kraj 2010.		200.000 kn					200.000 kn
program "Komunikacija i ovladavanje agresijom"	kraj 2010.	dodatna sredstva nisu potrebna	nije potrebno osigurati dodatna sredstva					
program "Zatvori kao izvor informacija" u suradnji sa MUP-om i implementacija skladno zakonskih okvira	kraj 2011.	dodatna sredstva nisu potrebna	nije potrebno osigurati dodatna sredstva					
sustav video nadzora za zatvore, kaznionice i odgojne zavode	kraj 2013.	750.000 kn	2.090.000 kn	1.000.000 kn	1.000.000 kn	1.000.000 kn		5.090.000 kn
edukacije službenika	kraj 2013.		300.000 kn	300.000 kn	300.000 kn	300.000 kn		1.200.000 kn
specijalna vozila	kraj 2013.		3.088.000 kn	1.000.000 kn	1.000.000 kn	3.000.000 kn		8.088.000 kn
digitalni mjerači alkohola u krvi	kraj 2013.	50.000 kn		50.000 kn		50.000 kn		100.000 kn
projektiranje i implementacija digitalnog sustava radio veza	kraj 2013.	146.000 kn	2.721.000 kn	2.000.000 kn	2.000.000 kn	1.000.000 kn		7.721.000 kn
uređaji za otkrivanje metala	kraj 2013.		250.000 kn	250.000 kn	250.000 kn	230.000 kn		980.000 kn
uređaji za otkrivanje mobitela	kraj 2013.	60.000 kn	154.000 kn	154.000 kn	154.000 kn	154.000 kn		616.000 kn
uređaji za ometanje GSM mreže	kraj 2013.		1.250.000 kn	1.250.000 kn	1.250.000 kn	1.250.000 kn		5.000.000 kn
endoskopski uređaji	kraj 2013.		400.000 kn	400.000 kn	400.000 kn	400.000 kn		1.600.000 kn
uređaji za detekciju droga na bazi bio sens tehnologije	kraj 2013.		250.000 kn	250.000 kn	250.000 kn	250.000 kn		1.000.000 kn
uređaji za prepoznavanje registarskih oznaka	kraj 2013.		90.000 kn	90.000 kn	90.000 kn	90.000 kn		360.000 kn
umrežavanje sustava video nadzora i radio veza (operativni centar)	kraj 2013.				5.000.000 kn			5.000.000 kn
sredstva potrebna za održavanje tehničkih sredstava i opreme	kraj 2013.		500.000 kn	500.000 kn	500.000 kn	500.000 kn		2.000.000 kn
Ukupno potrebna sredstva			12.183.000 kn	8.557.000 kn	13.507.000 kn	9.537.000 kn		43.784.000 kn

Novo zapošljavanje, izobrazba i informatizacija	Rok	Potrebna sredstva						Ukupno 2010-2014.
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	
zapošljavanje 200 novih službenika	treći kvartal 2009.	3.060.000 kn						3.060.000 kn
zapošljavanje 100 novih službenika	početak 2010.		12.000.000 kn					12.000.000 kn
zapošljavanje 112 novih službenika	početak 2011.			7.800.000 kn				7.800.000 kn
informatizacija zatvorskog sustava	početak 2012.		5.000.000 kn	5.000.000. kn	5.000.000. kn			15.000.000 kn
edukacije službenika	trajno	300.000 kn	300.000. kn	300.000. kn	300.000. kn	300.000. kn		1.500.000 kn
posebni tretmansi programi	trajno	300.000 kn	300.000. kn	300.000. kn	300.000. kn	300.000. kn		1.500.000 kn
ukupno potrebna sredstva		3.660.000 kn	17.600.000 kn	13.400.000 kn	5.600.000 kn	600.000 kn		40.860.000 kn

USPOSTAVA PROBACIJE** Novo zapošljavanje, izobrazba i informatizacija	Rok	Potrebna sredstva						Ukupno 2010-2014.
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	
zapošljavanje 70 novih službenika	početak 2010.		11.000.000.kn					11.000.000.kn
zapošljavanje 80 novih službenika	početak 2011.			11.000.000. kn				11.000.000.kn
zapošljavanje 80 novih službenika	početak 2012.				11.000.000.kn			11.000.000.kn
zapošljavanje 80 novih službenika	početak 2013.					11.000.000.kn		11.000.000.kn
edukacije službenika	trajno		155.000. kn	155.000.kn	155.000.kn	155.000.kn		620.000,00 kn
ukupno potrebna sredstva			11.155.000.kn	11.155.000.kn	11.155.000.kn	11.155.000.kn		44.620.000.kn

Jačanje zakonodavnog okvira	Rok	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	Ukupno 2010-2014.
Pravilnik o načinu uporabe sredstava prisile	početak 2009.	donesen u veljači 2009.						
Pravilnik o načinu rada službenika odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima	početak 2009.	donesen u veljači 2009.						
Izmjene i dopune Uredbe o unutarnjem redu Ministarstva pravosuđa radi ustrojavanja Uprave za probaciju	drugo polugodište 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Zakon o probaciji	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Zakon o izvršavanju rada za opće dobro na slobodi i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom u prekršajnom postupku	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Izmjene i dopune Zakona o izvršavanju kazne zatvora	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Uredba o zvanjima, znakovlju, uvjetima stjecanja svanja državnih službenika odjela osiguranja, te o odorama i	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Izmjena i dopuna Pravilnika o osobniku i matici zatvorenika	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Pravilnik o pogodnostima zatvorenika	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti državnih službenika odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva pravosuđa	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Poticanje osnivanja neovisnog tijela za nadzor zatvorskog sustava	kraj 2009.	dodatna sredstva nisu potrebna						
Sveukupno potrebna sredstva		3.660.000 kn	129.038.000 kn	150.612.000 kn	164.662.000 kn	443.792.000 kn	211.000.000 kn	1.102.764.000 kn

* dio sredstava planira se osigurati kreditom kod Europske banke za razvoj Vijeća Europe. Iznos potrebnih sredstava u Akcijskom planu veći je od iskazanog prema ovoj banci za vodni i komunalni doprinos i PDV za koji se ne može ostvariti kredit, te za iznos potrebnih ulaganja u poljoprivredne nasade i mehanizaciju namjenjenim radu i strukovnoj izobrazbi zatvorenika

** dio sredstava planira se osigurati kod Europske banke za razvoj Vijeća Europe. Iznos potrebnih sredstava u Akcijskom planu veći je od iskazanog prema ovoj banci za vodni i komunalni doprinos i PDV za koji se ne može ostvariti kredit.

***Uspostavom sustava, zapošljavanjem novih službenika i započinjanjem poslova probacije predviđenih Zakonom o probaciji, postupno će se smanjivati broj povjerenika koji trenutno provode alternativne sankcije. Trenutno se izvršava pkp 1000 predmeta zaštitnog nadzora i rada za opće dobro na slobodi na kojima radi oko 320 povjerenika, što u materijalnom smislu iznosi oko 11.000.000.kn godišnje. Uspostavom sustava probacije predviđa se utjecaj istog na smanjenje zatvorske populacije, i to kroz smanjivanje broja pritvorenika za oko 300 godišnje, kroz povećanje broja sankcija i mjera u zajednici, za oko 300 godišnje, te većim brojem uvjetno otpuštenih zatvorenika i duljim trajanjem uvjetnog otpusta, za oko 400 mjesta godišnje.